

ARBOGA KOMMUN

KVALITETSRAPPORT 2015/16

FÖRSKOLA – Söder

Biet

Fasanen

Sörgården

2016-06-30

INNEHÅLL

NORMER OCH VÄRDEN	6
UTVECKLING OCH LÄRANDE	12
BARN INFLYTANDE	17
FÖRSKOLA OCH HEM	21
SAMVERKAN MED FÖRSKOLEKLASSEN, SKOLAN OCH FRITIDSHEMMEN	26
UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING	29
Statistik	33

År 2015/2016

Vi har under läsåret haft flera pedagogiska caféer med inriktning på IKT (informations och kommunikationsteknik). Det har bidragit till en kompetenshöjning inom området och förskolorna använder nu IKT både som ett verktyg i den dagliga verksamheten som till den egna dokumentationen.

Under 2015 startade vi upp ett barnhälsoteam på varje förskoleområde vars främsta uppgift är att arbeta förebyggande kring frågor som rör barnens trygghet, trivsel och utveckling. I barnhälsoteamet ingår talpedagog, specialpedagog, förskole/skolpsykolog, förskollärare och förskolechef. Vi har också påbörjat en utbildningssatsning där alla personal kommer att utbildas i ICDP (internationell Child Development Programme), vägledande samspel. Focus ligger bland annat på förhållningssätt och bemötande. Varje förskoleenhet har dessutom en diplomerad ICDP-vägledare.

Från och med hösten 2016 har vi inom förskolan en utvecklare som tillsammans med personal, förskolechef och verksamhetschef ska följa och utmana i barnens lärande och synliggöra lärande. Det är en central utvecklingsfråga för våra verksamheter.

Under våren uppvisades ett ökat behov av förskoleplatser, jämfört med den prognos vi hade. Ökningen har delvis berott på många inflyttade men också på att allt fler vårdnadshavare önskar förskoleplacering för sitt barn redan vid 1-års ålder. För att kunna hålla garantitiden på fyra månader har vår utmaning varit att utöka antal platser.

Under våren 2016 utökade Junibäckens förskola och Norrgårdens förskola med ett antal platser. Västergården startade en grupp med inriktning ”Uti kuligt”.

Förskolan Fasanen i Götlunda har bedrivit sin verksamhet i temporära lokaler på Götlunda skola. I oktober 2015 startade projektgruppen sitt arbete tillsammans med arkitekt, landskapsarkitekt, kommunsfastigheter, personal och skyddsombud. Detta arbete fortskrider.

Hösten 2015 fick ett antal förskolor besök av skolinspektionen. Skolinspektionens synpunkter på verksamheten var att pedagogerna behöver bli mer medvetna över hur man interagerar och språkligt utmanar barnens lärande i vardagen. Under vårterminen genomfördes en fortbildning och kollegialt lärande med lärande samtal till boken ”Att undervisa barn i förskolan”. Detta gav konkreta tips och förslag på vad pedagogerna kan tänka på när de introducerar, genomför, planerar och reflekterar sina aktiviteter

I slutet av året genomfördes en enkätundersökning gällande vårdnadshavarnas uppfattning om förskolan. Vi vände oss till vårdnadshavare till 4-åringar i förskolan.

Överlag har vi fått ett väldigt bra resultat och utifrån detta kommer arbetet under kommande år framförallt riktas på hur vi kan säkra upp och bibehålla de goda resultaten vi fick. Synpunkterna från vårdnadshavare är värdefulla i utvecklingsarbetet inom förskolans systematiska kvalitetsarbete. En fundering vi har är naturligtvis hur vi kan öka svarsfrekvensen till nästa enkätomgång. För att öka svarsfrekvensen, som var relativt låg, kommer vi fortsättningsvis använda lärplattan där enkäten fylls i på plats, exempelvis i samband med utvecklingssamtal.

Förskolan är det första steget in i framtiden och det ska bli spännande att få vara med att fortsätta utveckla förskolan i Arboga.

Tina Persson – Verksamhetschef för förskolorna i Arboga

NORMER OCH VÄRDEN

PLANEN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING OCH LIKABEHANDLINGSPLANEN

<i>Beskrivning av arbetet på respektive förskola</i>	
Biet	<p>Under uppstarten av höstterminen genomfördes observationer och kartläggningar i verksamheten enligt diskrimineringsombudsmannens mall "husmodellen". All personal har varit delaktiga i arbetet och kartläggningarna har legat till grund för det fortsatta arbetet med att revidera planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen finns att ta del av på hemsidan www.arboga.se samt i förskolans rum i Edwise.</p> <p>Biets prioriterade mål i planen mot diskriminering och kränkande behandling handlar om att minska konfliktsituationer mellan barnen och få ett bättre samspel mellan barnen, där de respekterar varandra och även de vuxnas tankar och åsikter. Åtgärderna och aktiviteterna i arbetet hänger väl samman med arbetet inom området Normer och värden.</p> <p>Uppföljning och utvärdering av arbetet har skett regelbundet under läsåret och utvärderingen som gjordes nu i juni månad ligger till grund för revidering av kommande läsårs plan mot diskriminering och kränkande behandling.</p>
Fasanen	<p>Under uppstarten av höstterminen genomfördes observationer och kartläggningar i verksamheten enligt diskrimineringsombudsmannens mall "husmodellen". All personal har varit delaktiga i arbetet och kartläggningarna har legat till grund för det fortsatta arbetet med att revidera planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen finns att ta del av på hemsidan www.arboga.se samt i förskolans rum i Edwise.</p> <p>Fasanens prioriterade mål i planen mot diskriminering och kränkande behandling handlar om arbetet med att barnen är goda kamrater. Detta handlar om att pedagogerna vill arbeta förebyggande och minska riskerna för kränkande behandlingen mellan barnen. Åtgärderna och aktiviteterna i arbetet hänger väl samman med arbetet inom området Normer och värden.</p> <p>Uppföljning och utvärdering av arbetet har skett regelbundet under läsåret och utvärderingen som gjordes nu i juni månad ligger till grund för revidering av kommande läsårs plan mot diskriminering och kränkande behandling.</p>
Sörgården	<p>Under uppstarten av höstterminen genomfördes observationer och kartläggningar i verksamheten enligt diskrimineringsombudsmannens mall "husmodellen". All personal har varit delaktiga i arbetet och kartläggningarna har legat till grund för det fortsatta arbetet med att revidera planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen finns att ta del av på hemsidan www.arboga.se samt i förskolans rum i Edwise.</p> <p>Sörgårdens prioriterade mål i planen mot diskriminering och kränkande behandling handlar om att:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Situationer då det sker ett byte av aktivitet och då många barn befinner sig på samma ställe ska ske utan konflikter och kränkningar. • Att varje barn får sina behov tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde. • Att alla familjer har möjlighet att tillgodogöra sig den information som de får från oss och att de kan få möjlighet att förmedla sina tankar och åsikter till oss. • Barnen ska känna delaktighet i sin kultur och utveckla känsla och respekt för andras kulturer. <p>Åtgärderna och aktiviteterna i arbetet hänger väl samman med arbetet inom området Normer och värden.</p> <p>Uppföljning och utvärdering av arbetet har skett regelbundet under läsåret och utvärderingen som gjordes nu i juni månad ligger till grund för revidering av kommande läsårs plan mot diskriminering och kränkande behandling.</p>
--	--

BIETS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlaget)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Att barnen ska respektera och lyssna på varandra.</p> <p>Arbetet med hur man är en bra kompis.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Vid observationer, samtal och självskattning har vi uppmärksammat att vårt arbete inom detta område behöver utvecklas.</p> <p>Vi uppmärksammade att barnen ibland hamnade i konflikt med varandra och att de inte alltid respekterade varandras tankar och åsikter. Därför arbetar vi medvetet med bland annat med kompisregler och samarbetsövningar, för att få ett bättre samspel mellan barnen. Vi arbetar dagligen med demokratifrågor, konfliktlösningar samt samspel mellan barnen.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Engagerade och närvarande pedagogerna som är på plats där barnen är, pedagogerna uppmuntrar barnen att hitta egna lösningar och hjälpa varandra.</p> <p>Pedagogerna handleder barnen samt hjälper barnen att förebygga och lösa konflikter.</p> <p>Tillsammans med barnen har vi arbetat fram ”kompisregler”, med hjälp av tankekartor.</p> <p>Vi har arbetat med kroppen och känslor (bland annat med hjälp av olika appar).</p> <p>Barngruppen delas i mindre grupper under dagen.</p>

	<p>För att barnen ska känna sig delaktiga i vardagen får de t ex vara med och rösta och vi använder tankekartor för att synliggöra barnens tankar inom olika områden.</p> <p>Utvecklingssamtal, den dagliga kontakten och uppföljningssamtal gör vårdnadshavarna delaktiga i arbetet.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Förhållningssätt och bemötande diskuteras ofta i verksamheten.</p> <p>Barnen hjälper varandra mer och kompisreglerna finns med i diskussioner i vardagen och som stöd i konfliktsituationer.</p> <p>Vi upplever dock att vi ibland inte hinner med att se alla barn och vara närvarande på det sättet vi önskar och detta innebär att vi måste strukturera och planera upp vår verksamhet ytterligare så uppdelning av barn och personal får ett bra flöde i vardagen.</p> <p>Vi har en god kontakt med vårdnadshavarna och vi upplever att de är delaktiga. Vi tar hjälp av dem när vi ska diskutera fram bra lösningar.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Vi ska fortsätta vårt arbete kring hur man är en bra kompis, genom att fokusera på samarbete, känslöhantering och konflikthantering.</p> <p>Vi kommer även att strukturera upp verksamheten ytterligare och göra en tydligare uppdelning av barngrupp och personal.</p>

FASANENS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p> <p>Diskrimineringsombudsmannens mall "husmodellen" har använts för att observera och kartlägga verksamheten.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Vi arbetar vidare med värdegrundsfrågor.</p>
<p><i>Varför?</i> <i>(Analys)</i></p>	<p>Vi har yttre omständigheter som gör att det fortfarande är svårarbetat i barngrupperna. I de lokalerna vi är i finns det inte tillgång till varken utrymme eller allt som behövs för att bedriva en "bra" pedagogisk verksamhet.</p> <p>Vi har arbetat med husmodellen i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling och även använt oss av den för vårt arbete i barngruppen, om hur man är en bra kompis. Vi behöver lägga mer tid på att synliggöra läroplansarbetet både för oss själva och för föräldrarna.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi har jobbat med barnen i små grupper, med värdegrundsfrågor och sedan även pratat om det i andra situationer som uppkommer.</p> <p>Under hösten 2015 jobbar vi temainriktat med hjälp av Bamse och hans vänner som tar upp hur man är en bra kompis.</p>

	Vi samtalar med barnen om hur man är mot varandra.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	<p>Vi har blivit medvetna om hur vi personal ska fördela oss i lokalerna samt om vilka barn som behöver mer vuxenstöd.</p> <p>Vi har jobbat aktivt med konflikthantering och hur vi ska vara en bra kompis. Vi har arbetat med "Bamse" bra kompis material. Vi har även arbetat aktivt med att barnen måste säga ifrån själva till varandra säga "stopp – jag vill inte".</p> <p>ICDP- utbildningen ger oss även viktiga insikter hur viktigt det är med t.ex. med vårt egna, vi pedagogers, förhållningsätt, kroppsspråk och hur vi uttrycker oss.</p> <p>Det är viktigt även att vi ger barnen beröm och uppmuntran när allt fungerar bra. Detta är ett ständigt pågående arbete.</p>
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Vi behöver strukturera barngruppen i smågrupper under hela dagen för att minska konflikter och öka kvalitén på vår verksamhet, t.ex. med mer samtal, diskussioner och samarbete. Lättare att för individanpassning.

SÖRGÅRDENS FÖRSKOLA

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	<p>Yngre: Att barnens respekterar varandras lek och är en bra kompis. Respektera varandra. Stopp min kropp. Att hela avdelningen genomsyras av ett ICDP tänk.</p> <p>Äldre: Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra. Stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt att reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra. Lyssna på varandra.</p>
<i>Varför?</i> <i>(Analys)</i>	<p>Genom diskussioner och reflektioner i arbetslagen i samband med analys, självskattning och utvärdering uppmärksammade vi att det uppstår konflikter vid byte av aktiviteter och även vid situationer då många barn samlas på ett och samma ställe. Vi har även uppmärksammat att de äldre barnen ibland får stå tillbaka då de yngre barnen tar mer av pedagogernas tid i anspråk, framförallt under inskolningsperioden och att det då kan vara svårt att räkna till och tillgodose varje barns enskilda behov.</p> <p>För att minska konfliktsituationer och för att tillgodose varje barns behov behöver vi bland annat dela barngrupperna i mindre konstellationer under dagen. Vi behöver även tydliga rutiner med en struktur som tydliggör var vi vuxna ska befinna oss för att bättre kunna stötta och finnas till hands för barnen.</p> <p>Vi ser att vi behöver lägga fokus på att bearbeta, reda ut missförstånd, hjälpa barnen att kompromissa och att respektera varandra. Vi bör finnas nära tills hands för att se vad som händer i gruppen, se varför</p>

	<p>konflikterna uppstår, ligga steget före, förebygga och reda ut konflikterna. Vi behöver jobba aktivt med samspel och allas lika värde.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi arbetar aktivt med värdegrundsfrågor i vår verksamhet. Vi är närvarande pedagoger som är med och stöttar, handleder och vägleder barnen i leken. Vi har jobbat för att barnen ska bjuda in varandra i leken och vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra.</p> <p>Vi har arbetat med att stärka barnens positiva handlingar. Vi ser varje individ och lyfter fram det positiva hos varje enskilt barn. Vi har tagit hjälp av figurerna "Kanin och Igelkott" som har spanat efter positiva kompitchandlingar mellan barnen.</p> <p>Vi arbetar kontinuerligt med att vi lyssnar på varandra. Vi samtalar och lyfter vikten av en god kommunikation i olika vardagssituationer som t.ex. samlingar och vid matsituationen. Vi har uppmuntrat och bekräftat barnen när de visat sin vilja att hjälpa till.</p> <p>Barngrupperna delas in i mindre konstellationer och där har vi arbetat med bland annat organiserad lek, sång, rörelsesång och samarbetsövningar.</p> <p>Vi har anpassat miljön och skapat rutiner och regler i verksamheten för att minska situationer och tillfällen då konflikter kan uppstå.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Barnens lek har utvecklats och de leker i många olika konstellationer, barnen är hjälpsamma och hjälper varandra vid t ex påklädning.</p> <p>Vissa arbetslag har fått förändra och anpassa sitt arbete i barngruppen under resans gång för att få ett bra flöde under hela dagen då det varit hög beläggning på avdelningen.</p> <p>Vi ser att barnen är medvetna om vikten av att lyssna på varandra. Vi ser även att barnen förstått vad "en bra kompis" innebär. Vi ser att när vi jobbar aktivt med värdegrunden så märks det på ett positivt sätt i barngruppen, vilket tydligt visar hur viktigt vårt arbete med normer och värden är. Viktigt att detta hela tiden hålls levande och i fokus i vår verksamhet.</p> <p>Vi ser att barnens förhållningssätt till varandra har förbättrats och det sker ett bättre samspel mellan barnen, färre konflikter uppstår samt att barnen har större respekt för varandra.</p> <p>En lärdom vi gjort är att tydlighet och struktur i vår verksamhet minskar konflikter bland barnen.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Värdegrundsarbetet är en viktig del i förskolans verksamhet och vi kommer att fortsätta arbete aktivt med dessa frågor i vår vardag, både i arbetslagen och i barngrupperna. Vi kommer att fortsätter arbeta med att få alla att lyssna och respektera varandra. Vi kommer bland annat att arbeta med rollspel där vi pedagoger visar upp dilemman inom området som barnen får reflektera kring. Vi kommer även att försöka få in litteratur i verksamheten som berör värdegrundsfrågor.</p>

FÖRSKOLECHEFENS SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSEN
SAMT ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING:

Måluppfyllelsen är hög.

Värdegrundsarbetet är en viktig del i förskolans verksamhet och vi jobbar ständigt med dessa frågor, både i arbetslagen och i barngrupperna. Pedagogerna är närvarande och lyhörda för barnens intressen och behov. De stöttar, bekräftar och uppmuntrar barnen i olika situationer under dagen. Vi arbetar mycket för att stärka varje barns självkänsla och skapa förutsättningar så att alla barn kan utvecklas så långt som möjligt utifrån sina behov och förutsättningar. Vi delar in barngrupperna i mindre konstellationer under dagen så att alla ska bli sedda, bekräftade och få möjlighet att påverka sin dag på förskolan.

Fortsatt arbete kommer att ske kring förhållningssätt och bemötande med fokus på att lyssna, kommunicera och respektera varandra.

Vi har även påbörjat en utbildningssatsning där förskolans pedagoger får gå en ICDP utbildning som handlar om vägledande samspel, där fokus ligger på bland annat förhållningssätt och bemötande. Under läsåret 2015/2016 har vi utbildat 13 st. diplomerade vägledare inom ICDP.

UTVECKLING OCH LÄRANDE

BIETS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Bli bättre på att få in områdena natur, matematik och teknik i vardagen samt få in experiment.</p> <p>Utveckla samarbetet mellan avdelningarna.</p> <p>Stärka samspelet i barngruppen.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Vi har valt att prioritera arbetet med att stärka samspelet i barngruppen. Detta kommer vi att göra genom att fortsätta dela upp barngruppen under dagen för att barnen ska ges möjligheter till att finna nya relationer. I sin tur hoppas vi att detta arbete ska främja leken hos barnen genom att uppmuntra fantasi/rolleken hos barnen.</p> <p>Vi fortsätter även att fokusera mycket på samarbetsövningar mellan barnen tillsammans med oss vuxna. Vi upplever att många barn har svårt att komma igång med leken. Vi vill visa på vilka olika aktiviteter barnen har att välja på under dagen för att stimulera deras lek och lärande. Många barn har även svårt att stanna kvar i en aktivitet en längre stund.</p> <p>Vi behöver bli bättre på att dela upp barnen i mindre grupper under dagen. Vi vill bli bättre på ett naturligt sätt få in läroplanens mål i verksamheten, framförallt området natur, matematik och teknik. Få in fler experiment. Vi lyssnar på barnen och respekterar deras tankar och åsikter.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Arbete med områdena natur, matematik och teknik i den planerade verksamheten.</p> <p>Arbete med tema sagor.</p> <p>Vi har arbetet med samarbetet mellan avdelningarna. Delat in barnen i grupper. De äldsta barnen på Fjärilen har haft aktiviteter tillsammans med Humlans barn.</p> <p>Uppdelning av barngruppen under dagen. Vi strukturerar upp vilka som är ute respektive inne, både barn och vuxna.</p> <p>Samarbetsövningar har skett i verksamheten och som aktivitets-val under "Barnens val".</p> <p>Delat upp gruppen i smågrupper och lekt tillsammans med vuxen.</p>

<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Vi har arbetat en del med natur, matematik och teknik i vår vardag. Framför allt området matematik har gått att få in på ett bra sätt i verksamheten. Under våren har vi fokuserat på natur. Dock har vi har inte jobbat så mycket med teknik som vi önskade.</p> <p>Vi har haft lite svårigheter med att få igång ett bra samarbete mellan avdelningarna men vi är på god väg.</p> <p>En lärdom vi fått med oss under läsåret är att när vi arbetar med delade grupper under dagen ger det tillfälle till nya relationer och ett bättre samspel mellan barn och vuxna.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Vi ska få in natur, teknik och matematik i en större utsträckning i vår verksamhet. Vi ska även arbeta med tema för att få in alla läroplansområden i vår verksamhet. Vi ska även utveckla formerna för ett bättre samarbete mellan avdelningarna samt strukturera upp verksamheten på ett tydligare sätt.</p>

FASANENS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Vårt prioriterade mål är att arbeta med barnen i mindre grupper. Vi prioriterar även i grupperna att arbeta med hur man är en bra kompis.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Omständigheterna med våra lokaler gör vissa moment svårarbetade inomhus. Vi får lösa detta genom att dela in barnen i mindre grupper både inomhus och utomhus.</p> <p>Vi delar även upp barnen i de rummen vi har för att de ska kunna ges möjlighet till att leka i mindre grupper och därigenom ges möjligheter till att våga ta för sig.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi har under året kunnat jobba mycket i små grupper genom att vi tydligt strukturerat dagen och pedagogerna har haft ansvarsgrupper där vi arbetat riktat med olika aktiviteter som t ex sång, språk mm. När vi har vikarier i barngruppen hjälper även de till att hålla i olika aktiviteter, vilket underlättar för den ordinarie personalen.</p> <p>De små uppdelade grupperna har arbetat temainriktat med olika aktiviteter.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Vårt syfte har varit att dela in barnen i mindre grupper för att bättre kunna utnyttja våra lokaler och för att lättare kunna tillgodose barnens intressen, utveckling och behov samt för att kunna följa förskolans uppdrag.</p> <p>Vi har varit flexibla och löst många problem som har dykt upp under dagen. Vi har varit lyhörda för barnens intressen och försökt få in det i verksamheten. T.ex. Bamsegruppen har haft tankekartor med barnens önskningar som de har arbetat efter.</p>

	<p>Lokalerna samt hög frånvaro av ordinarie personal, många vikarier, lite tid för planering och reflektion, många utbildningar och byggmöten har ibland försvårat vårt arbete. Arbetsmiljön har varit jobbig med lokaler som har varit fuktskadade och avstängda, tillfällig flytt till Regnbågen av en grupp har även påverkat arbetet under året.</p> <p>Det har varit svårt att organisera vår vardag då vi inte haft någon fast hemvist för vår 6-års grupp som har varit mycket ute och sen nyttjat förskoleklassens lokaler och samt varit vissa tidpunkter på Fasanen.</p>
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	<p>Ansvarspedagoger ska finnas i smågrupperna för att ha en planerad verksamhet under hela dagen. Vi vill jobba tydligare genom dokumentation. Vi vill genom dokumentationen synliggöra t ex hur planen är, hur det blev samt hur jag/vi ska gå vidare.</p> <p>Arbetet med boken "Att undervisa barn i förskolan" har varit bra och gett oss många funderingar, idéer och infallsvinklar. Vi hoppas på att kunna ta oss tid till att reflektera över boken gemensamt framöver.</p>

SÖRGÅRDENS FÖRSKOLA

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	<p>Yngre: Att barnen vågar pröva nya saker och tro på sin förmåga. Att vara närvarande och medforskande pedagoger. Språk och kommunikation.</p> <p>Äldre: Att varje barn utvecklar sin nyfikenhet och lust att lära samt förmåga att leka och lära. Att varje barn utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga. Utvecklar sin förmåga att lyssna och försöka förstå andras perspektiv. Utveckla ett nyanserat talspråk. Skapande.</p>
<i>Varför?</i> <i>(Analys)</i>	<p>Genom diskussioner och reflektioner i arbetslagen i samband med analys, självskattning och utvärdering uppmärksammade vi bland annat att vi behöver erbjuda barnen fler valmöjligheter under dagen.</p> <p>Vi har även uppmärksammat att det finns barn som är högljudda i sin lek samt har behov av att utveckla sin talteknik. Många barn i verksamheten behöver stöd i sin språkutveckling.</p> <p>Vi ser även att vi behöver utveckla det planerade arbetet kring skapande och kring teckenkommunikation. Vi vill ha material tillgängligt och synligt för barnen för att väcka nyfikenhet och intresse till utveckling och lärande.</p>
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	<p>Skapande och teknik, vi har introducerat och planerat miljön på ett sätt som gör att barnen självständigt ska kunna skapa med hjälp av olika material. Vi har även planerat in fasta dagar för skapande där vi kunnat</p>

	<p>visa barnen olika tekniker och material som de sedan kunnat nyttja i sitt fria skapande.</p> <p>Vi har arbetat med naturen på många olika sätt, bland annat har vi knytte och Mulle, där vi arbetar med att väcka barnens intresse och nyfikenhet kring djur och natur.</p> <p>Vi har arbetat riktat med Fonomix i mindre grupper. Vi har övat på hur man använder sin röst och talteknik. Vi har väglett barnen och gjort dem uppmärksamma på hur man samtalar och lyssnar på varandra.</p> <p>Vi har delat barnen i mindre grupper och arbetat med bland annat språkstärkande övningar, språkpåsar samt tecken som stöd.</p> <p>Vi jobbar för att miljö och aktiviteter ska väcka barnens nyfikenhet för bokstäver och siffror genom t ex namnlappar, alfabetet uppsatt synligt för barnen, lärplatta mm.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Arbetet med skapande gav goda resultat, då ett antal barn arbetade under långa stunder med materialet som erbjudits medan andra barn fortfarande valde bort denna möjlighet, kanske för att de inte riktigt vet hur man kan använda de olika materialen som vi lagt fram.</p> <p>Barnen har aktivt deltagit och visat intresse för vårt arbete med språk och kommunikation. Tecken som stöd, flanosagor, språkpåsar och andra övningar i samlingen har fungerat väldigt bra och gett goda effekter i arbetet med språk och kommunikation.</p> <p>Vi har förändrat miljön och skapat fler lekrområden för barnen utifrån intressen och behov. Vi har även köpt in material för att utveckla och stimulera barnens lek. Leken har en stor betydelse i vår vardag och barnens ges bra förutsättningar för att kunna stanna kvar i sin lek under en längre stund.</p> <p>Att som pedagog vägleda barnen i samspelet med varandra har blivit ett naturligt förhållningssätt i vardagen.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Fortsätta att utveckla arbetssätt för språk och kommunikation. Använda praxis samt Fonomix för att stärka språket hos alla barn.</p> <p>Samla mer inspiration till skapande aktiviteter samt försöka hitta en röd tråd i verksamheten genom att jobba temainriktat.</p>

FÖRSKOLECHEFENS SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSEN SAMT ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING:

Måluppfyllelsen är god.
Pedagogerna arbetar ständigt med att forma miljön och verksamheten för att utmana och locka barnen till lek, utveckling och lärande. Barnens erfarenheter och intressen ligger till grund för hur verksamheten planeras och genomförs.

Under året har vi arbetat med undervisning i förskolan där vi diskuterat och reflekterat i tvärgrupper kring boken "Att undervisa barn i förskolan". På detta sätt har vi kunnat få till ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte på vårt område.

Arbetet med att få in områdena naturvetenskap, teknik, matematik och språk i vår vardag på ett naturligt sätt kommer att fortsätta under kommande år.

Det finns även ett behov hos pedagogerna att fördjupa sina kunskaper inom de estetiska arbetssätten för att kunna erbjuda barnen olika alternativ i sitt skapande.

BARN INFLYTANDE

BIETS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Ge barnen möjlighet till fler naturliga val under dagen i den fria leken samt få dem att stanna kvar i en aktivitet en stund.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Vi vill ge barnen större möjlighet att påverka sin vistelse på förskolan samt få dem att stanna kvar i en aktivitet en längre stund då vi upplever att många av barnen byter aktivitet väldigt ofta.</p> <p>Vi har kommit fram till att vi vill ha gemensamma mål som t.ex. demokrati, lyssna och respektera på varandra, ta eget ansvar och prata om sina känslor som vi även har med i normer och värden.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi strukturerar upp verksamheten genom styrd uppdelning av barngruppen, ex halva barngruppen har verksamhet inomhus under fm. och andra halvan utomhus då och tvärtom på eftermiddagen. Inom dessa ramar ska det sedan finnas utrymme för barnens inflytande.</p> <p>Vi försöker att under dagen ge barnen möjlighet att påverka sin vistelse på förskolan, både under den planerade verksamheten och den fria leken.</p> <p>Vi anpassar innemiljön efter barnens lek och förändrar den om det behövs. Vi har varit observanta på vad barnen leker och var de leker och anpassat miljön efter det.</p> <p>Vi arbetar även med barnens val där barnen får välja mellan två aktiviteter. Under samlingarna har barnen en bestämt plats och de fick då välja färg och en figur till sin plats. Vi har även omröstningar på olika saker, t.ex. vilken färg ska vi ha på degen, vi använder oss då av kaplastavar. Barnen får även de dagar det är möjligt välja om de vill vara inne eller ute och leka.</p> <p>Aktivitetstavla som visar val mellan aktiviteter.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(utvärdering)</i></p>	<p>Vi jobbar aktivt med barns inflytande i den dagliga verksamheten, vi ser det som en naturlig del i vårt arbetssätt och i vårt förhållningssätt.</p> <p>Vi har ändra om i miljön så att barnen ser vad som finns och vilka aktiviteter som erbjuds. Innemiljön har förändrats och anpassats efter vad och var barnen leker. Vi har haft stöd och handledning av specialpedagog för att få nya infallsvinklar i vårt arbetssätt.</p>

	Arbetet har gett positiva effekter och vi fortsätter våra diskussioner kring hur vi kan utveckla och förbättra möjligheterna för barnens inflytande.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Införa barnråd där vi tillsammans talar om hur veckan på Humlan varit. Fortsätta arbetet med att ge barnen möjlighet till naturliga val under dagen på förskolan.

FASANENS FÖRSKOLA

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Vi vill vara lyhörda och uppfylla barnens önskemål i största möjliga mån. Arbetslaget ska verka för att varje barns uppfattningar och åsikter respekteras. Vi ska vara lyhörda inför barnen och lyssna till vad de vill.
<i>Varför?</i> <i>(Analys)</i>	Utifrån våra diskussioner och reflektioner har vi sett att vi i arbetslaget aktivt bör verka för att varje barns uppfattningar och åsikter tas tillvara. Vi ser att det i vissa sammanhang, t ex vid planerade aktiviteter, är det lättare att ge barn inflytande. Därför behöver vi hitta struktur och arbetssätt för att öka inflytandet i hela verksamheten.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	Lyhörda och närvarande pedagoger. Delat barngrupp i mindre konstellationer. Vi har lyssnat in barnens önskemål och i möjligaste mån försökt tillmötesgå dessa. I de fall det inte fungerat "här och nu" har vi samtalat om att det kanske kan genomföras vid ett annat tillfälle. Vi har aktivt stöttat "de tysta barnens" genom att efterfråga deras åsikter och uppfattningar. Vi har delat barngruppen i mindre konstellationer under dagen. Arbetet pågår ständigt och vi måste hela tiden försöka hitta lösningar för att på bästa sätt kunna få barnen delaktiga i vardagen.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	Vårt syfte har varit att dela in barnen i mindre grupper för att bättre kunna utnyttja våra lokaler och för att lättare kunna tillgodo se barnens intressen, utveckling och behov samt för att kunna följa förskolans uppdrag. Vi har fördelat oss i de lokalerna vi har och utifrån detta så har barnen getts möjlighet att välja vad de vill leka med.

	<p>Vi har varit flexibla och löst många problem som har dykt upp under dagen. Vi har varit lyhörda för barnens intressen och försökt få in det i verksamheten. T.ex. Bamsegruppen har haft tankekartor med barnens önskningar som de har arbetat efter.</p> <p>Vi har varit lyhörda i smågrupperna för barnens önskemål och intressen så den planerade verksamheten ändrats utifrån barnens tankar och idéer.</p>
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Vikten av att kunna upprätta en handlingsplan, en grundstruktur om HUR vi vill arbeta, med VAD och MOT vilka mål vi arbetar med i verksamheten och att det finns TID för planering och reflektion.

SÖRGÅRDENS FÖRSKOLA

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	<p>Yngre: Ge barnen förutsättningar att välja aktivitet i mindre grupper så att de kan utveckla den lek de valt. Närvarande pedagoger. Vi ska erbjuda barnen valmöjligheter i den fria leken.</p> <p>Äldre: Barnen ska få vara med och välja bok vid läsvidan. Verka för att alla barnen får lika stort inflytande över och utrymme i verksamheten. Att varje barn utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö.</p>
<i>Varför?</i> <i>(Analys)</i>	<p>Genom diskussioner och reflektioner i arbetslagen i samband med analys, självskattning och utvärdering uppmärksammade vi bland annat att vi behöver skapa mer tid och utrymme för barnen och deras frågor. Vi vill ge dem bättre förutsättningar till lek i mindre grupperingar.</p> <p>Vi ser att vi måste ha en strukturerad verksamhet för att verksamheten ska fungera samt för att barn och personal ska kunna ha en givande och lärorik förskola. Vi ser att barnen skulle kunna få mer inflytande inom den strukturerade ramen. Vi vill därför ge dem fler valmöjligheter som barnen självständigt kan välja på i den fria leken och på sätt bli mer självständiga.</p>
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	<p>Vi är närvarande i barnens lek och är lyhörda pedagoger, Vi bemöter barnen med respekt och positivitet. Vi erbjuder barnen olika lekaktiviteter.</p> <p>Vi har gjort om miljön efter barnens intresse och behov. Vi har även delat upp samlingarna så att barnen fått utrymme till mer delaktighet och inflytande. Vi delar barngruppen i mindre konstellationer för att ge varje barn större utrymme.</p>

	Barnen har fått vara med och rösta på bland annat böcker vid sagoläsning.
<i>Hur har det gått? (Utvärdering)</i>	<p>Att få barnen delaktiga i sin dag på förskolan är ett viktigt uppdrag. Här måste vi ständigt diskutera och reflektera kring hur barnen kan ges större möjlighet till inflytande och delaktighet i sin vardag.</p> <p>Vi upplever att vi ger alla individer samma inflytande och utrymme i verksamheten. Då vi delat barngruppen i mindre konstellationer har vi haft möjlighet att stötta och uppmärksamma de barn som kanske inte vågat ta för sig. Detta har lett till att vi ser att barnen vågar ta för sig på ett annat sätt idag och har sin plats i gruppen.</p> <p>Att barnen fått vara delaktiga och vara med om att rösta är en liten del i vårt arbete med demokrati och har gett barnen ett litet smakprov på hur demokrati fungerar samt att ta ansvar för sina egna handlingar.</p> <p>Då det varit en del frånvaro är det viktigt att diskutera och bygga upp ett gemensamt arbetssätt och skapa en tydlig struktur och tydliga rutiner för arbetet. Vårterminen var mycket stabilare vilket medförde att barnen blev trygga i de mindre grupperingarna och vågade ta för sig mer i de olika aktiviteterna som vi erbjöd.</p>
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Fortsätta att dela barngrupp i mindre konstellationer då detta gynnar barnens utveckling och lärande samt deras möjlighet till delaktighet och inflytande.

FÖRSKOLECHEFENS SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSEN SAMT ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING:

<p>Måluppfyllelsen är god.</p> <p>Pedagogerna har tydliga mål och handlingsplaner med åtgärder inom området som utvärderas kontinuerligt och systematiskt. Vi kommer att fortsätta att dela barngrupperna i mindre konstellationer under dagen då vi ser att detta gynnar barnens utveckling och lärande samt deras möjlighet till delaktighet och inflytande. Arbetet kommer att fortsätta kring hur vi kan skapa fler möjligheter till inflytande och delaktighet för barnen under deras vistelse på förskolan.</p>

FÖRSKOLA OCH HEM

BIETS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p> <p>Vårdnadshavarenkäten samt underlag från utvecklingssamtal.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Hålla dokumentationen ännu mer levande genom bl. a bloggen på edWise samt jobba för att få fler vårdnadshavare aktiva på edWise.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Vi har ett fungerande system där vårdnadshavarna ges möjlighet att ta del av och påverka förskolans vardag och verksamhet men vill ändå utveckla formerna för att ta tillvara detta ännu bättre.</p> <p>Vi upplever att vi har ett fungerande system med samtal för nya föräldrar, uppföljningssamtal, utvecklingssamtal etc. däremot vill vi ge föräldrarna en chans till förberedelse inför exempelvis utvecklingssamtal genom att de får hem frågor i förväg vilket kan leda till ännu mer givande samtal.</p> <p>Vi vill skapa en förståelse hos föräldrarna kring hur viktigt det är att vi får information kring om något avvikande hänt/händer i barnens tillvaro så vi lättare kan tillmötesgå just det barnets enskilda behov. Få föräldrarna att se vikten av att gå in på edwise, läsa månadsbrev och blogg samt ta del av den info vi skriver på tavlan.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi har daglig kontakt med vårdnadshavarna vid hämtning och lämning.</p> <p>Varje termin erbjuder vi vårdnadshavarna ett utvecklingssamtal och de nya barnen erbjuds ett uppföljningssamtal efter inskolningen. Vi skickar hem förberedande frågor till föräldrar inför utvecklingssamtal</p> <p>Vi skriver dagligen upp vad vi gjort i vår almanacka som finns tillgänglig i tamburen.</p> <p>Vi har även en bok där information från vårdnadshavarna skrivs ner så att all personal har kännedom om t ex förändringar vid hämtning och lämning.</p> <p>Vi bjuder in till föräldramöte där vi berättar om verksamheten.</p> <p>Varje månad skriver vi ett månadsbrev med aktuell information, lite om vad vi gjort samt vad som är på gång. Vi har satt upp white-board tavla i hallen för föräldrainfo.</p> <p>Vi har börjat använda bloggen mer och mer.</p> <p>Vi arbetar för att hålla vår blogg uppdaterad på edwise, minst 1 gång/vecka uppdateras den samt almanackan i hallen. Fler personal har lärt sig bloggen.</p>

<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Bloggen har hållits levande, men vi vill locka dit fler vårdnadshavare. Detta för att få upp föräldrarnas intresse för verksamheten, men vi är inte säkra på hur många som läser bloggen.</p> <p>Vi har börjat iordningställa en verksamhetspärm och arbetet fortgår med att utveckla innehållet i pärmen.</p> <p>Många föräldrar missar information. De läser inte månadsbrev och går inte in på bloggen vilket innebär att vi vid varje utvecklingssamtal samt uppföljningssamtal ska prata med vårdnadshavarna om information och hur viktigt det är att de tar del av den.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Vi fortsätter att hålla bloggen aktiv samt blir tydligare med vårdnadshavarna var de kan hitta denna dokumentation samt information. Vi utvecklar våra verksamhetspärmar.</p>

FASANENS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p> <p>Vårdnadshavarenkäten samt underlag från utvecklingssamtal.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Arbetet med edWise (vår digitala plattform) och våra inlägg.</p> <p>Vi vill att vårdnadshavarna loggar in och gå in på edWise mer regelbundet och får se vad vi arbetar med i barngrupperna.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Den kontakt vi har mellan vår förskola och hemmen sker genom utvecklingssamtal minst en gång per år, föräldramöten, drop-in fika, information på vår anslagstavla och dokumentation och information i våra rum på edWise.</p> <p>Den största kontakt vi har med våra föräldrar sker genom den dagliga kontakten när vårdnadshavarna hämtar och lämnar sina barn. Vi tycker att kontakten med föräldrarna fungerar bra och att det är bra med flera olika kommunikationsvägar, så som både samtal, edWise och dokumentation.</p> <p>Vi vill fortsätta utveckla vårt arbete med kommunikation på edWise, för att få våra vårdnadshavarna att gå in på den sidan mer regelbundet.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Utvecklingssamtal har vi minst en gång/år.</p> <p>Föräldramöte där vi bland annat informerade om våra lokaler och om edWise.</p> <p>Månadsbrev och blogginlägg varje vecka för att delge information om verksamheten.</p> <p>Daglig dialog med vårdnadshavare vid hämtning och lämning.</p>

	Föräldrarådet har träffats 1 ggr detta läsår, där vårdnadshavarna fått möjlighet att diskutera frågor rörande förskolans verksamhet.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	Vi skriver på regelbundet på bloggen och vi erbjuder alla familjer minst ett utvecklingssamtal. Vi möter föräldrarna vid lämning och hämtning. Dock har vi haft något föräldramöte på våren pga. vår ovissa situation med nybygge eller inte.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Vi vill att fler vårdnadshavarna loggar in på edWise mer regelbundet och där får ta del av vad vi arbetar med i barngrupperna. Vi kommer att fortsätta vårt arbete med veckoblogginlägg och via fortsatt information vid olika möten med föräldrarna uppmuntra dem att använda vår lärplattform.

SÖRGÅRDENS FÖRSKOLA

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner. Vårdnadshavarenkäten samt underlag från utvecklingssamtal.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Synliggöra dokumentationen utifrån våra målområden. Att återfå tillit. Att göra blogginlägg varje vecka för att skapa delaktighet. Visa respekt för föräldrarna och känna ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer. Att ge föräldrarna möjlighet till delaktighet i verksamheten. Föräldramöte med hela Sörgården.
<i>Varför?</i> <i>(Analys)</i>	Genom diskussioner och reflektioner i arbetslagen i samband med analys, självskattning och utvärdering uppmärksammade vi bland annat att vi måste bli bättre på att beskriva vår verksamhet utifrån målområdena i våra månadsbrev samt i samtal med vårdnadshavarna. Vi behöver även synliggöra målområdena i våra dokumentationspärmar. Vi vill även få vårdnadshavarna att gå in mer regelbundet på vår lärplattform edWise och ta del av vår blogg samt våra månadsbrev där. Vi vill ge vårdnadshavarna en god introduktion på vår förskola, där vi berättar om samverkan och arbetar för att skapa en god relation mellan förskolan och hemmet. Vi har via våra föräldrasamtal fått vetskap om att det ibland blir brister i att få ut aktuell information och dokumentation till vårdnadshavarna kring verksamheten och barnen. Vilket medfört att vi ska användas oss av edWise mer kontinuerligt.

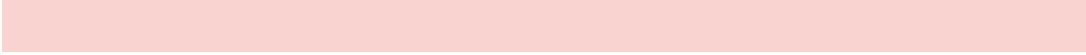
<p><i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi använder oss av bloggen på edWise där vi lägger ut månadsbrev och annan information. Dokumentation av verksamheten sker också på bloggen. Vi skriver minst ett blogginlägg i veckan.</p> <p>Daglig kontakt med vårdnadshavare vid hämtning och lämning. I dessa möten försöker vi kontinuerligt berätta något om barnets dag på förskolan för vårdnadshavarna.</p> <p>Vi har utvecklingssamtal regelbundet samt bjuder in vårdnadshavare på drop-in fika där information om verksamhet ges.</p> <p>Vi har använt oss av tolk vid behov till familjer med svenska som andra språk.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Vi strävar efter att ha en god kommunikation med vårdnadshavarna vid hämtning och lämning och har erbjudit alla vårdnadshavare utvecklingssamtal alternativt ett uppföljningssamtal. Vi har bra rutiner för samarbetet med hemmen.</p> <p>Vi uppmanar vårdnadshavarna att gå in och läsa bloggen men sätter även upp viss dokumentation på anslagstavlan för att det inte ska bli missar i kommunikationen.</p> <p>På en avdelning har det tyvärr varit hög frånvaro bland personalen vilket medfört att det ibland blivit kommunikationsmissar samt oro från vårdnadshavarna kring stabilitet och trygghet för barnen, detta medför att vi återigen måste ta upp vår rutin vid sjukfrånvaro där ordinarie personal ska flyttas inom huset för att skapa en stabilitet och trygghet för barnen och deras vårdnadshavare.</p> <p>Ett fåtal föräldrar har efterfrågat ett föräldramöte där förskolechef samt personal från avdelningarna deltar och förslagsvis ska innehållet på detta föräldramöte ha fokus på edWise och även det nya närvarosystemet. Detta tror vi skulle gynna både personal och vårdnadshavare och öka medvetenheten kring lär plattformen edWise.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Vi ska fortsätta använda bloggen kontinuerligt för att få fler vårdnadshavare aktiva på edWise. Vi presenterar bloggins innehåll med en lite blänkare på anslagstavlan.</p>

FÖRSKOLECHEFENS SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSEN SAMT ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING:

<p>Måluppfyllelsen är god.</p> <p>Det finns bra rutiner för samarbetet mellan förskola och hem. Pedagogerna erbjuder vårdnadshavarna ett flertal olika tillfällen där de kan lyfta sina frågor och funderingar kring förskolan innehåll och utformning.</p> <p>Vårdnadshavarna får kontinuerlig information om barnens trivsel, utveckling och lärande i det dagliga mötet men även vid utvecklingssamtalet som erbjuds minst en gång per läsår.</p> <p>På området finns ett föräldraråd som träffats en gång under det gångna läsåret.</p>

Utmaningen för oss i förskolan handlar om att utveckla och förbättra formerna för delaktighet i utvärderingen av förskolans verksamhet.

Alla avdelningarna på området har kommit igång med sina bloggar och visar på detta sätt regelbundet upp arbetet som sker i verksamheten. Nästa utmaning handlar om hur vi får vårdnadshavarna att ta del av denna info som vi lägger ut på edWise regelbundet och kontinuerligt.

SAMVERKAN MED FÖRSKOLEKLASSEN, SKOLAN OCH FRITIDSHEMMEN

BIETS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p> <p>Underlag från avslutningssamtal med vårdnadshavare till de blivande 6-åringarna.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Förbereda barnen inför övergång till förskoleklass genom att arbeta med ett ökat "eget ansvar".</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Utvecklingsbehovet har uppmärksammats inom detta område vid samtal och självskattning.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi har bjudit in förskoleklassbarnen som tidigare gått på Biet så att de fått berätta hur de upplever att det är att gå i skolan.</p> <p>Vi har även besökt skolan efter att gruppindelningar blivit klara.</p> <p>Vi har jobbat medvetet med att förbereda barnen inför övergången till förskoleklass genom att få dem att ta ett större eget ansvar på förskolan. Vi har uppmuntrat barnen till att ta egna beslut, hitta lösningar samt ansvara över sig själv och hjälpa andra.</p> <p>Samtal med berörd personal inför övergången till förskoleklass har genomförts under vårterminen.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Det finns en struktur (årshjul) för samarbetet mellan förskola och skola, och detta läsår har det fungerat bra.</p> <p>Vi upplever att vi jobbar bra när det kommer till förberedelse inför förskoleklassen genom bl. a att barnen får ta eget ansvar. Detta genom matsäck till skogen där de får "hålla rätt" på sina egna saker, samt ger barnen ansvar för att viss information ska nå föräldrarna.</p> <p>Träffarna och samtalen inför övergången till förskoleklassen har fungerat bra och överlämnandesamtalen skedde enligt tidsplanen även gruppindelningen blev klar i god tid.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Vi fortsätter med arbetet genom att barnen får ta eget ansvar samt stöd till att finna egna lösningar och beslut.</p>

FASANENS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p> <p>Underlag från avslutningssamtal med vårdnadshavare till de blivande 6-åringarna.</p>
--	--

<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Vi anser att övergången till skolan fungerar bra och vi kommer därför att fortsätta ha de rutiner som redan finns.
<i>Varför?</i> <i>(Analys)</i>	Eftersom alla barn som går på Fasanen ska till samma klass i skolan går inskolningen väldigt smidigt.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	Under läsåret 2015/2016 har vi samverkat med skolan då vi nyttjat förskoleklassens lokaler löpande under hela året då vi haft många barn inskrivna på Fasanens förskola. Barnen har tillsammans med pedagoger vistats i förskoleklassens lokaler 3 dagar i veckan samt att de äldsta barnen i vår verksamhet har ätit både frukost och lunch i matsalen. Det har skett överlämnandesamtal där personal från förskolan och förskoleklassen deltagit.
<i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i>	Eftersom vi var i förskoleklassens lokaler kontinuerligt tisdag-torsdag under en längre period så gick överlämning samt överinskolning enkelt. Barnen träffade sin blivande lärare 3 dagar per vecka under detta läsår samt och de har på denna tid hunnit skapa god kontakt sinsemellan.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Nästa läsår kommer inte samarbetet med skolan att se ut på riktigt samma sätt utan då återgår vi till de rutiner och arbetssätt vi hade tidigare som har fungerat bra.

SÖRGÅRDENS FÖRSKOLA

<i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i> <i>(Underlag)</i>	Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner. Underlag från avslutningssamtal med vårdnadshavare till de blivande 6-åringarna.
<i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i>	Information mellan förskola och förskoleklass. Sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen. Utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i förskoleklass, skola och fritidshem samt samverka med dem.
<i>Varför?</i> <i>(Analys)</i>	Vi önskar att vi hade ett större samarbete med skolan vad det gäller att utbyta erfarenheter och kunskaper mellan skolformerna. Detta för att vi tror att det skulle vara gynnsamt för barnen och deras utveckling.
<i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i>	Det finns en struktur (årshjul) för samarbetet mellan förskola och skola, och detta läsår har det fungerat rätt så bra. Samtal med berörd personal inför övergången till förskoleklass har genomförts under vårterminen. Vi har besökt skolan efter att gruppindelningar blivit klara. Vi har jobbat medvetet med att förbereda barnen inför övergången till

	förskoleklass genom att få dem att ta ett större eget ansvar på förskolan. Vi har uppmuntrat barnen till att ta egna beslut, hitta lösningar samt ansvara över sig själv och hjälpa andra.
<i>Hur har det gått? (Utvärdering)</i>	Träffarna och samtalen inför övergången till förskoleklassen har fungerat bra och överlämnandesamtalen skedde enligt tidsplanen även om inbjudan till överlämnandesamtalen kom med kort varsel. Gruppindelningen blev klar i god tid. Årshjulet för samverkan mellan förskola och förskoleklass har utvärderats och kommer att revideras. En arbetsgrupp har träffats för att titta på hur vi kan utveckla och förbättra samverkansformerna mellan förskola och skola med representanter från respektive skolform.
<i>Planerade utvecklingsområden:</i>	Nytt årshjul med nya samverkansrutiner är på gång för att förbättra samverkan mellan förskola och skola.

FÖRSKOLECHEFENS SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSEN SAMT ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING:

<p>Måluppfyllelsen är god.</p> <p>Det finns ett årshjul för hur samverkan mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem ska ske och de planerade aktiviteterna har följt tidsplanen det gångna året.</p> <p>Ett nytt årshjul med nya samverkansrutiner är på gång för att förbättra samverkan mellan förskola och skola, dessa rutiner rör främst Biet och Sörgårdens förskolor.</p>

UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING

BIETS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Bli bättre på att utvärdera och skriftligt dokumentera de olika aktiviteter vi gör på förskolan.</p> <p>Samla dokumentationerna så de blir lättillgängliga för oss i verksamheten.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Vi har utifrån självskattningen uppmärksammat att vi diskuterar och reflekterar kring vår verksamhet i många olika sammanhang men att vi inte alltid dokumenterar det vi diskuterat, t ex vad som fungerade bra och vad som kan utvecklas.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi har dokumenterat vår verksamhet på olika sätt, t ex dokumentation i månadsbrev och på väggen i tamburen, blogginlägg på edWise, barnens utveckling och lärande dokumenteras även inför uppföljnings- och utvecklingssamtal i barnens enskilda mappar.</p> <p>Verksamheten, barngruppen och miljön diskuteras och dokumenteras regelbundet på våra arbetslagsträffar.</p> <p>Verksamheten diskuteras varje gång vi arbetar med de olika underlagen som ligger till grund för de olika dokument som skrivs i förskolan t.ex. plan mot diskriminering och kränkande behandling.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Vi har haft svårt att komma igång med utvärderingar. Vi diskuterar mycket men får inte ner det på papper. De tidigare portfoliopärmarna har tagits bort och istället har vi använt oss av blogg samt almanacka i större utsträckning än tidigare. Individuella mappar med dokumentation för varje enskilt barn har iordningställts.</p> <p>Vi i arbetslaget har samtalat och reflekterat kring barngruppen, verksamheten och miljön på avdelningen. Vi har påbörjat en omstrukturering i planering av verksamheten och så har rutiner för personal förtydligats, detta har även dokumenterats. Arbetet med omstruktureringen kommer pågå under en tid framöver då barngruppen har stora behov av detta.</p> <p>Arbetslagsledarna har provat ett underlag för reflektion. Under hösten ska underlaget provas av alla och utvärderas i december -16.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Till hösten kommer vi att komplettera vårt systematiska kvalitetsarbete med reflektionsprotokoll för att synliggöra processen under arbetets gång.</p> <p>Vi kommer att börja dokumentera i en verksamhetspärm för att samla material lättillgängligt i verksamheten.</p>

FASANENS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Dokumentera och följa upp arbetet inom de olika områdena i läroplanen.</p>
<p><i>Varför?</i></p> <p><i>(Analys)</i></p>	<p>Utifrån vår självskattningar inser vi att vi behöver lägga mer tid på att synliggöra läroplansarbetet både för oss själva och för vårdnadshavarna.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i></p> <p><i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi dokumenterar vår verksamhet på olika sätt: verksamhetsdokumentationer, blogginslag, minnesanteckningar från arbetslagsträffar, månadsbrev mm.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i></p> <p><i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Arbetet är igång i och med det systematiska kvalitetsarbetet som vi genomför regelbundet i vår verksamhet. Vi ser att vi fortfarande behöver bli bättre på att utvärdera vårt arbete både enskilt, i arbetslagen och tillsammans med barnen.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Dokumentera och följa upp arbetet mot läroplansmålen i större utsträckning än vad vi tidigare gjort.</p> <p>Till hösten kommer vi att komplettera vårt systematiska kvalitetsarbete med reflektionsprotokoll för att synliggöra processen under arbetets gång.</p> <p>Vi kommer även att prioritera och diskutera vikten av att kunna upprätta en handlingsplan, en grundstruktur om HUR vi vill arbeta, med VAD och MOT vilka mål vi arbetar med i verksamheten och att det finns TID för planering och reflektion.</p>

SÖRGÅRDENS FÖRSKOLA

<p><i>Vad ligger till grund för rapporteringen?</i></p> <p><i>(Underlag)</i></p>	<p>Observationer, diskussioner och reflektioner i arbetslagen, självskattning och handlingsplaner.</p>
<p><i>Vilka mål/områden har prioriterats under året?</i></p>	<p>Utvärdera, följa upp samt kommunikation. Få dokumentationen att fungera trots frånvaro i personal. Bli bättre på att dokumentera barnens lärprocesser genom skriftliga dokumentationer, filmer och bilder.</p> <p>Att resultat av dokumentation, uppföljning och utvärdering används för att utveckla förskolan kvalitet. Ha en stående punkt på ALT där vi diskuterar verksamheten, vad fungerar bra, vad fungerar mindre bra samt vad vi behöver förändra eller utveckla.</p>

<p><i>Varför?</i> <i>(Analys)</i></p>	<p>Genom diskussioner och reflektioner i arbetslagen i samband med analys, självskattning och utvärdering uppmärksammade vi bland annat vi behöver tydliggöra läroplansmålen för oss själva i vår grovplanering så vi vet att vi får in dem i vår verksamhet under veckan/året.</p> <p>Vi behöver även bli bättre på att utvärdera vår verksamhet samt vårt arbetssätt. Vi behöver hitta former och rutiner för hur vi dokumenterar de slutsatser och lärdomar vi gjort under arbetets gång. Vi behöver även hitta former för att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar även vid frånvaro bland personalen.</p> <p>Vi behöver bli bättre på att planera in tillfällen där vi utvärderar och analyserar verksamheten. Vad som fungerat bra, mindre bra, hur vi kan utveckla och förbättra samt hur vi kan gå vidare.</p>
<p><i>Vad har genomförts?</i> <i>(Konkreta åtgärder)</i></p>	<p>Vi diskuterar och reflekterar regelbundet över vår verksamhet. Vi har en dagordning för våra ALT träffar men behöver bli ännu bättre på att använda denna.</p> <p>Vi gör barndokumentationer samt verksamhetsdokumentationer.</p> <p>Vi har dokumenterat verksamheten i skrift och i bild på bland annat blogg eller på dokumentationer som satts upp på väggar i verksamheten.</p> <p>Bilder, film och post it lappar har varit hjälpmedel för att synliggöra vårt arbete.</p> <p>Våra handlingsplaner för arbetet sitter uppsatta på avdelningen.</p>
<p><i>Hur har det gått?</i> <i>(Utvärdering)</i></p>	<p>Vi dokumenterar regelbundet men upplever att vi är bättre på att dokumentera verksamheten än det enskilda barnet.</p> <p>Vi måste skapa en bra grund för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska fortgå även om det blir frånvaro i arbetslaget så att vi får en löpande uppföljning och utvärdering av vår verksamhet.</p> <p>Vi måste bli bättre på att ta tid till att dokumentera och utveckla formerna för dokumentation så vi på ett enkelt sätt synliggör processerna som pågår.</p> <p>En viktig lärdom är att verksamheten och det systematiska kvalitetsarbetet fungerar väl om man följer den struktur, de rutiner och den planeringen man enats om i arbetslagen. Det är även viktigt att arbetslagen hinner prata ihop sig med varandra om uppdraget, verksamheten och förhållningssätt. När man fördelar ansvarsområden samt håller fokus på uppdraget minskar arbetsbördan.</p>
<p><i>Planerade utvecklingsområden:</i></p>	<p>Tydliggöra strukturen, rutiner samt arbetssätt så det systematiska kvalitetsarbetet fyller sin funktion och verksamheten fungerar på bästa sätt.</p>

	<p>Tydligare struktur och planering för att använda ALT tiden på bästa sätt.</p> <p>Till hösten kommer vi att komplettera vårt systematiska kvalitetsarbete med reflektionsprotokoll för att synliggöra processen under arbetets gång.</p>
--	--

FÖRSKOLECHEFENS SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSEN SAMT ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING:

<p>Måluppfyllelsen är god.</p> <p>Det finns tydliga rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet där pedagogerna systematiskt dokumenterar, följer upp, analyserar, planerar och utvärderar verksamheten i förhållande till de nationella målen. Vi har bra rutiner för dokumentation av varje barns utveckling och lärande.</p> <p>Vår utmaning ligger i att tydliggöra strukturen, rutinerna samt arbetssättet så det systematiska kvalitetsarbetet fyller sin funktion och verksamheten fungerar på bästa sätt. Vi behöver hitta former och rutiner för hur vi dokumenterar de slutsatser och lärdomar vi gjort under arbetets gång. Vi behöver även hitta former för att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar även vid frånvaro bland personalen.</p> <p>Till hösten kommer vi att komplettera vårt systematiska kvalitetsarbete med reflektionsprotokoll för att synliggöra processen under arbetets gång.</p>
--

STATISTIK

	Antal barn per personal (heltidstjänst)	Andel personal med förskolläraryrket (%)	Andel personal med barnskötarutbildning (%)
Biet	5,83	64	20
Fasanen	5,3	54	27
Sörgården	5,88	59	16
Alla tre förskolorna	5,69	59	23

RESULTAT FRÅN VÅRDNADSHAVARENKÄT

I februari 2016 mailade vi information, förfrågan och enkätlink till vårdnadshavare till barn födda under år 2011. Vi sände mail till en vårdnadshavare/barn utifrån de mailadresser som fanns angivna i edWise (vårt digitala forum). Vissa mailadresser saknades eller var felaktiga, vilket innebar att vi inte kunde sända enkäten till riktigt alla aktuella vårdnadshavarna. Av de som fick förfrågan var det **42,9 %** som besvarade enkäten.

Denna undersökning kommer fortsättningsvis att genomföras varje år och rikta sig till vårdnadshavare till de barn i förskolan som fyller 4 år under det aktuella året. Enkäten är frivilligt och svaren behandlas anonymt.

Resultatet från årets enkät för område Söder redovisas nedan. Betygsskalan är 1-4, där 4 är det bästa betyget.

Vårdnadshavarnas bedömning av förskolan utifrån följande påståenden:

Fyrfältstabell (valt betyg >= 3)	
Hög vikt (>= 50 %) & lågt betyg (< 50 %)	Hög vikt (>= 50 %) & högt betyg (>= 50 %)
	2. Barnen bemöts utifrån sina behov (vikt=67 %, andel betyg=100 %)
	3. Barnens nyfikenhet och lust att lära stimuleras (vikt=83 %, andel betyg=93 %)
	8. Jag känner mig trygg med mitt barns vistelse i förskolan (vikt=61 %, andel betyg=100 %)
Låg vikt (< 50 %) & lågt betyg (< 50 %)	Låg vikt (< 50 %) & högt betyg (>= 50 %)

	1. Barnens tankar och åsikter respekteras (vikt=44 %, andel betyg=100 %)
	4. Barnen görs delaktiga i planering av verksamheten (vikt=11 %, andel betyg=50 %)
	5. Barnen stimuleras till att ta ansvar och påverka (vikt=39 %, andel betyg=100 %)
	6. Vårdnadshavare informeras fortlöpande om barnets trivsel, lärande och utveckling. (vikt=39 %, andel betyg=86 %)
	7. Vårdnadshavare och personal har ett förtroendefullt samarbete kring barnen. (vikt=33 %, andel betyg=100 %)

Överlag har vi fått ett väldigt bra resultat och utifrån detta kommer arbetet på vårt område under kommande år framförallt riktas på hur vi kan säkra upp och bibehålla de goda resultaten vi fick. En utmaning vi har är hur vi kan öka svarsfrekvensen till nästa enkätomgång och denna fråga får vi diskutera vidare inom vår organisation.